

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debrecen, József királyi herceg-utca 1.
(Bika-bérház.) — Telefon: 113. szám.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XXII. évf. 10. sz. 1945. február 18. vasárnap

Előfizetési ár: havonta 10.— pengő,
negyedévre 30.— pengő. Egyes szám
ára: hétköznap és vasárnap 50 fillér.

Csak szakembert

Küszöbön a városi vezető állások betöltése. A felszabadítás óta állandóan felvetődik ez a kérdés, de idáig hivatalnok körökben az volt az állandó refrén: „csak szakembert!” Nagyon helyes, közveszélyes örült lenne az, aki ma kontárkőzre akarna bízni bármiféle vezető állást. Csak az a kérdés, kit tekintünk szakembernek.

Megvallom, sosem értettem, miért teng túl a jogász a magyar vezető állásokban. Köztudomású, hogy épp a joghallgatók egyrésze vette túlkönnyen a tanulást. De még ha csupa kétpróbás jogtudós töltött volna is elő az egyetemek kapuin, fölfoghatatlan, mit keres egy jogtudós például a gazdasági ügyosztály élén, vagy a kultúr-tanácsnoki székben. Csak az lenne helyes, ha szakember irányítja az életet, a gazdálkodást egy gazdaember, a kultúrát egy kultúrember. Am állítunk mellé, alárendelt szerepben, egy jogászt is, hogy gondoskodjék a szükséges intézkedések jogi megformálásáról. De ez mégis csak fordított világ volt, mikor Debrecen 160.000 holdas birtokán egy különben kitűnő jogász birkózott reménytelenül a gazdasági élet irányításával, s egész ügyosztályán mindössze egy szakember volt, de ez az egyetlen okleveles gazda, bár minden kérdésben az ő tanácsát vették igénybe, 10 év alatt nem vitte többre kisegítő napidíjasnál, havi 70 pengő fizetéssel. Ez a fordított világ máig sem múlt el. Számталanszor kértem az utolsó hónapokban a város vezetését, állítson végre szakembert a közművelődési szakosztály élére. Főlényesen legyintettek s megmagyarázták: a kultúratanácsnoknak semmi köze a kultúrához, neki csak az a kötelessége hogy az anyagi feltételeiről gondoskodjék a szellemi életnek; mivel pedig anyagi eszközök ma úgy sem állnak a városháza rendelkezésére, legokosabb az állást külön szakemberrel be sem tölteni.

Kemény Zsigmond a legkülönb magyar jogi koponyák közé tartozott. Zori Idője Werbőczyjében halhatatlan szatirát hagyott ránk örök intelműl arról a vak jogászárról, aki országostul fejest zuhan a szakadékba, mert fel sem bírja tételezni, hogy más történések az életben, mint ami jogszertű: — ahogy a paragrafus előírja. Pedig ha valaki, a jogász ugyancsak tudhatná, milyen kacskaringós a paragrafus, csavarodik erre, csavarodik arra, s nem képzelhető olyan kérdés, amelyiken hajba ne tudnának kapni a jogászok, a törvények és jogszabályok alapján. Ovjon az ég, hogy

Miklós Béla miniszterelnök: „Ha a Vörös Hadsereg ki nem szakította volna Magyarországot Hitler karmaiból, Magyarország elpusztult volna!”

London, febr. 18. Miklós Béla, az ideiglenes magyar kormány miniszterelnöke egy orosz újságíróknak nemrégiben a következő nyilatkozatot adta: Meg vagyok róla győződve, hogy a szövetséges hatalmakkal kötött fegyverszünet biztosítja Magyarországot jövőjét. A fegyverszüneti egyezmény az ország radikális újjáépítésének alapját alkotja. Minden erőnket összeszedjük az ország újjáépítésére. Célunk egy dolog, független, demokratikus Ma-

gyarország megteremtése. A szabadságszerető népek között részt veszünk a hitlerizmus elpusztításában. Az a feladatunk, hogy megtisztítsuk az országot a faszizmustól és nyilas béréne bandák maradványaitól. Ez máris folyamatban van. A földreformot, amelyet eddig csak ígértek, végrehajtjuk, ezzel biztosítani fogjuk a nép eddig elnyomott rétegének életszínvonalát. A kormány tagjai állandóan járják az országot, élelmiszergyűjtést szerveznek az

éhező főváros számára, valamint az ipari és széntermelő vidékek népének. A hitleristák és Szálasi-banditák kifosztották az országot, rombadöntötték a közigazgatást, elpusztították a vasutakat, elhurcolták a lakosság nagyrészét mindezt azzal a szándékos gonosz elhatározással, hogy tönkretessék Magyarországot. De rosszul számítottak. Új élet támad a romokból, szabad és független élet. Ezt a bátor és hős Vörös Hadseregnek köszönhetjük. Ha

a Vörös Hadsereg ki nem szakította volna Magyarországot Hitler karmaiból, Magyarország elpusztult volna. A miniszterelnök így fejezte be nyilatkozatát: A kormány a maga részéről kezkeskedhet róla, hogy minden hatalmában álló eszközzel hozzáfog az ország által vállalt kötelezettségek teljesítéséhez és minden nehézség ellenére a legszigorúbban betartjuk és végrehajtjuk a fegyverszüneti egyezmény feltételeit.

Grünbergől nyugatra több mint 50 helységet elfoglaltak az orosz csapatok

Körülzárták a Posnant és Breslaut védő német harccsoportokat — Pusztító angolszász légitámadások Németország vasutvonalai és hadiüzemei ellen

A Szovjet Tudósító Iroda hadművelleti jelentése

Moszkva, febr. 16-án csapataink Bidgostól (Bromberg) északra és északkeletre támadó harcok eredményeképpen elfoglaltak több helységet Posnamban (Posen) a Wartha-folyó keleti partján a Citadellát és 4 külvárost tartó ellenséges harccsoportok megsemmisítésére irányuló harcok folyamatban vannak. Grünbergől nyugatra csapataink folytatva támadásaikat, több mint 50 helységet elfoglaltak. Február 15-én csapataink a Grünbergől

délre eső körzetben több mint 1500 német katonát és tisztet ejtettek foglyul. Zsákmányoltak egy hadiszertárt 350 ágyúval, 1500 ágyú és aknavetőcsővel, 1500 nehéz géppuskát és nagymennyiségű lőszert. Breslau körzetében csapataink egy időben északról, nyugatról és délről támadva a várost, körülzárták a Breslaut védő ellenséges harccsoportokat. Támadó harcok közepette csapataink e körzetben több mint 200 helységet elfoglaltak, köztük Wan-

sen városát. Csapataink megsemmisítették Budapest nyugati részéből (Budáról) északi irányban kitért és a távolabbi erdőségekbe menekült ellenséges harccsoportokat. Febr. 15-én ebben a körzetben csapataink 3400 ellenséges katonát és tisztet ejtettek foglyul, 200 géppuskát szedtek össze az útközet színhelyén. Az arcvonal többi szakaszán felderítőtevékenység, a többi fronton helyi jelentőségű harcok folytak. Febr. 15-én valamennyi arcvonalon

megrongáltunk, illetve megsemmisítettünk 17 német harcokosít, légiharcokban légvédelmi ágyúink tüzeiben lelőttük az ellenség 39 repülőgépet.

NEMETORSZAGNAK KÉTSÉGBEEJTŐ OLAJHÁNYA VAN

Moszkva 5 nap alatt 760 repülőgépet zsákmányoltak és jelenlétüket a gépeket a Luftvaffe a repülőtereken hagyta hátra, mert nem volt hozzájuk elegendő üzemanyag. Németország ma

most verbőczykedjünk!

Jókai is jogász volt, de lapozzuk csak föl az ő Régi jó Táblabírját. Kemény Zsigmond tragikus torzképéhez mérten mennyire másféle fából faragták az ő jogászeit. A regény egyik főalakja, egy fiatal ügyvéd fejcsét ragad az éhezőlakosság érdekében, s beveri az ajtót, amely mögött élelmiszer-tömegek vannak főlhalmozva a vagyonhajászó ujdonsült nemesnek. Nemesi kúriát sért meg, tudja, börtön vár rá, de vállalja, mert tele van felelősséggel, nem ugyan a holj betű, hanem az élő, sikoltó, éhezőlakosság, nyomorgó élet iránt. Ilyen felelősségre van ma szükség! Ne a paragrafus irányítsa az életet, hanem az élet a paragrafust. Ha ezzel a mértékkel mé-

rünk, meg kell állapítanunk, az eddigi rendszer vezető hivatalnokai nem mindig voltak szakemberek. Jogászok voltak: több-kevesebb hozzáértéssel, több-kevesebb jószándékkal tettek-vettek, intézkedtek. Sokan egyáltalán nem értettek munkakörükhöz, soha egyetlen kezdeményező gondolatuk sem támadt. Nem azon törték a fejüket, hogyan lehetne az üzemi-kelet fölvirágoztatni, fejleszteni, új ágakkal bővíteni; az volt minden gondjuk, hogy jaj, valami szabálytalanságot el ne kövessenek. Ridegen, mereven végrehajtották az utasításokat, semmit önállóan nem tettek, semmi kockázatot nem vállaltak. A felelősség, a felelősség! — dörögtek ünnepelesen, vagy dideregtek sápadtan.

Pedig alig volt (több) az életük, mint rendszeres kibúvás minden valódi felelősség alól.

Az élet kettős összetételű: van tartalma s van formája. A világ legnagyobb jogász népe, a latin azt vallotta: Forma dat esse rei: a forma a dolgok lényege. Képtelen, hogy óriási jelentőségű a forma. De még a művészetben sem minden, hát még az életben! Az élet: egy csomó lélektani adottság, akarat, vágy, szenvedély, gyűlölet. Ártatlan gyermek az, aki azt képzei, hogy ezt a forró anyagot kihűlt formákba kristályosíthatja jogászai varázsfomulák pusztá raolvasásával.

A régi rendszer semmiképpen nem állíthatja magáról, noha bővében lett volna a legkitűnőbb képességeknek, hogy

szakembereket alkalmazott. A jövőndő Magyarországon csak az élet alapos ismerői lehetnek közigazgatási szakemberek.

Azt tartják rólunk, mi is jogász nép vagyunk. No, ha igen, most mutassák meg a jogászaikat, mit tudnak. Olvad körülünk az élet, füstöl és susztorog, mint a tűzhányó izzó lávája. Kényszerítsék ezt az áradatot szabályos mederbe: ehhez kellenek a mesterek: Mesterek: hozzáértők és alázatosak. Gyönyörű szolgálat lesz ez, de szolgálat, alkalmazkodás, nem jogtalan pöfeszkedés a hivatalfőnöki párnás ajtók mögött. Szakemberek kellenek, de a jövő szakemberei nem okvetlenül a jogászok.

Juhász Géza

minden mezőgazdasági erőforrásaira rá lenne utalva, azonban a benzín- és olajhiány miatt kénytelenek voltak Norvégiában a traktorok számára kiutalt benzinmennyiségek kiszolgáltatását betiltatni. Egy tegnapi másik jelentés szerint Északolaszországban a postaszolgálatot kerékpáron bonyolítják le. Londonban hivatalosan közölték, hogy a légítámadások és az orosz sikerek miatt a német olajkészletek a tavaly áprilisi mennyiség 20%-a alá süllyedtek.

SZÖVETSÉGES LEGI ERŐK FOLYTATTA

támadásait Németország ellen. Olajfinomítókat és közlekedési vonalakat bombázták. A tegnapi nap folyamán 3500-szor szálltak fel. A támadásokban több mint ezer amerikai bombázó vett részt kétszáz vadászgép kíséretében. Lecsaptak az Osnabrücki és rajnai vasútállomásokra. Amerikai közpénzház és könnyű bombázók tegnap légköves repülőgépgyárakat és katonai rakétákat bombáztak Dortmundtól keletre. Angol nehézbombázók és a taktikai légihaderők gépei több mint ezer felszállást hajtottak végre a nyugati szövetséges seregek támogatására. Angol Lancashirek és Spitffayerek a rajnai menti német közlekedést támadták.

NYUGATI HADSZINTER

Az 1. kanadai hadsereg újra fokozatosan előrenyomult, Cleveland déli felé és számos német ellenállást visszavert. A szövetségesek kiterjesztették a Niers-folyón létesített hídfőállásukat. A németek egy újabb hadosztályt, a 344. gyaloghadosztályt dobták a küzdelembe, a Rajna előtti terepen. Ezen a fronton most 8 hadosztály egy-egy állanak szemben a szövetségesekkel. Itten több mint 6000 német foglyot ejtek a Szövetségesek. Az amerikai 3. hadsereg újabb térfoglalásra tett szert Fekternak körzetében a Sigfried-vonal övezetében.

London, febr. 18. A németek a hadműveleti zónákban hadiállásokat állítanak fel, melyek a szükséges szigorral fogják büntetni mindazokat, akik megszkennék a kötelezőtelteljesítés elől, különösen, úgynevezett gyűlöldéssel vagy önzéssel. A bíróságoknak halálbüntetés kiszabására is joguk van.

London, febr. 18. Olaszország: Tegnapi szövetséges nehézbombázók már negyedik napon egymásután lecsaptak a németek és az olaszok közötti közlekedésére, köztük két vasútállomásra a Brenner-vonalon. Csütörtökön fumei olajfinomító telepeket bombázták.

London, febr. 18. Tegnapi este a római rádió figyelmeztette a lakosságot, az olaszországi szövetséges főparancsnokság nevében, miszerint az északolaszországi szövetséges légioffenzíva ereje növekedni fog.

JAPAN ELLENI HÁBORÚ

Hatalmas tüzek tombolnak Tokiótól Jokoháig. A támadásokban résztvevő szövetséges repülők állítása szerint a japán szigeteket óriási füstfelhők takarják. Nimitz tengernagy bejelentette, hogy amerikai repülőgéphordozókról felszállt szövetséges repülőgépek még mindig folytatják támadásaikat Tokió ellen. Közel 1500 gyors bombázó és vadász vett részt a támadásokban. Sok földön vesztő repülőgép elpusztult a japán repülőtereken. A cirkálók folytatták Iwosima japán támaszpont ágyúzását. Washingtonban tegnap egy haditengerészeti szóvivő kijelentette, hogy az amerikai flotta tudja, hogy hol van a japán flotta nagy része, amely azonban képtelen az anyaország megvédésére.

A londoni szakszervezeti kongresszus sürgette a náci-rendszer likvidálását és az elpusztított országok újjáépítését

London, febr. 18. A londoni szakszervezeti világkongresszus ma tartja záró ülését. Az értekezlet az új nemzetközi szakszervezeti szövetségre vonatkozó javaslatot fogja meghallgatni. Tegnapi a kongresszus jóváhagyta a békeszerződésekre vonatkozó szakszervezeti álláspontot, mely kiállt: Minden intézkedést meg kell tenni, hogy minden háborús gonosztevőt és a kegyetlenkedéseket elkövetőit törvény elé állítsák. Az egész náci-rendszert likvidálni kell. A kiáltvány sürgette a német erőforrások kihasználását az elpusztított országok újjáépítésére. A kiáltvány hozzátette, hogy az újjáépítési munkában felhasznál-

landó német munkásoknak nemzetközi felügyelet mellett kell dolgozni.

London, febr. 18. Három brit szakszervezeti kiküldött érkezett Athénbe, hogy megfigyelőként résztvegyenek az eljövendő választásokon. A görög nehézipar munkásai újra munkába álltak. A görög kormány 300 millió drachmát szavazott meg az ipar megsegítése céljából, melyből 94 milliót már ki is fizetett.

Moszkva, febr. 18. Mint a londoni rádió közli, a nemzetközi szakszervezeti kongresszus felhívja a magyar szakszervezeteket, hogy küldjék el megbízottait a nemzetközi szakszervezeti kongresszusra.

A HÉV életrevaló javaslata a szemétfuvarozásra

A „Debrecen” cikke, melyben a kiütéses tifusz veszedelmére hívta fel a közfigyelmet, élénk visszhangra talált. Elsősorban a HÉV mozgékony igazgatósága foglalkozott a kérdéssel, melynek megoldására Horváth Ferenc ügyvezető az alábbi életrevaló és kivethető javaslatot tette a város polgármesterének, akitől mindössze a szükséges nyersanyag beszerzéséhez kér segítséget. A javaslat így hangzik:

Folyó hó 10-1 „Debrecen” c. lapban felvetették azt a kérdést, hogy mivel a Köztisztasági Hivatal igák hiányában a házból kihordott szeméket képtelen rendeltetési helyére fuvarozni, célszerű lenne, ha a DHV gémozdonyal húzott teherkocsikkal bonyolítaná le a szemétfuvarozását. Minthogy közérdekű kérdéssről van szó, melynek megoldása a város közegészségügyének érdekében kívánatos, beható megfontolás tárgyává tettük, hogy milyen módon működtethetnénk össze a fuvarozást.

A gémozdonyal vontatott teherkocsik által való fuvarozás technikailag nem kivethető. Meg lehetne azonban oldani a szemétfuvarozás kérdését bombaszerű villamoskocsik felhasználásával. Vannak ugyanis villamoskocsijaink, amelyeknek alvázat rendbe tudnánk hozni, csináltatnánk két fogóval ellátott faldákkat, amelyeket az alvázra szerelve, a szeméket a kocsiszéria nélküli kocsikon, vagy esetleg az üzemi kocsival el tudnánk szállítani minden olyan házba, amely az üzemből levő villamosvonalak mentén fekszik. A villamosvonalakhoz közel fekvő házból összegyűjtött és a villamosvonalhoz szállított szemétfuvarozható lenne. (Szemétfuvarozási irodát állítanánk fel, amely a szemétfuvarozással kapcsolatos összes ügyeket intézné és erről a közönséget hírlapilag tájékoztatnánk.

A fuvarozás megrendelés alapján történne, a megrendelő a megrendelésről és a befizetett szemétfuvarozási díjról jegyzéket kapna és a megrendelést követő napon a ládát mi vinnénk el a lakására. A megrendelő akkor közölné, hogy mikor lesz a szemétfuvarozható.

MAGAS ÁRAT FIZETEK

vászonért, szövetért, ugyanolyan megbízásból aranyat, órát, régi pénzeket veszek.

Piac-u. 59. üzlet.

A szemétfuvarozásának sorrendjét mi állapítanánk meg és a megrendelő tartozna az általunk meghatározott időpontban a szeméttel megakasztott ládát a villamosvágánytól egy méternyire kivinni. A szemétfuvarozás Akadémia fuvarozónak ki, ahol a várossal közösen megállapított helyre borítanánk. Egy ládába legfeljebb 100 kg. szemétfuvarozható. Egy láda szemétfuvarozás fejében jelenleg 5 P-t számítanánk fel. Ahhoz, hogy a szemétfuvarozást lebonyolíthassuk, számításunk szerint 200 darab ládára volna szükség, amelyek elkészítéséhez a várostól a következő anyagokat kellene megkapnunk: 600 lapméter collosdeszka, 1600 fm. abroncsvas, 70 kg. szeg.

Tekintettel arra, hogy a Gazdasági Akadémiához vezető vonalunk felsővezeték hiánya miatt nem üzemképes, a szemétfuvarozás lehetővé tétele céljából azt rendbe kellene hoznunk, amely munkálathoz 3000 m. felsővezeték huzalra volna szükségünk. Ezt is a város adná.

Minthogy nagy fontossággal bír, és a város közegészségügyét súlyosan érintő kérdéssről van szó, a munkálatokat haladéktalanul elvégeznénk.

Minthogy a szemétfuvarozást csak a rendes üzemi időn túli időszakban végezhetnénk, ahhoz az orosz katonai parancsnokság hozzájárulását kérnénk ki és személyzetünk részére a fuvarozás akadálytalan elvégzését biztosító igazolványokat igényeljük. A Debreceni Helyi Vasút Üzletigazgatósága.

Felhívás magyar társadalom dolgozó nőihez

A megalakulóban lévő Dolgozó Magyar Nők Egyesülete felhívással fordul női társadalmunk dolgozóhoz. Szeretettel hívja táborába a gyárak, irodák és háztartások dolgozó nőit.

Az Egyesület politikamentes: alapja a szeretet. Neveléssel kíván gondoskodni arról, hogy a dolgozó magyar nők sokmillió táborának megszerezze jogait és méltó helyet biztosítson számukra az új társadalom és ország szervezésében. A Dolgozó Magyar Nők Egyesülete február hó 26-án az Arany Bikában tartja alakuló nagygyűlését, melyre a

Bőröndöt, kiegészítést

bármilyen nagyságban sürgősen veszek „O csó holmik boltja” SAS UTCA 2. SZÁM

DEBRECZEN 2. OLDAL 1945. II. 18.

Szervező Bizottság ezúton hívja meg városunk dolgozó női társadalmát.

Megkezdik a tiszték igazolását

A magyar kormány igazoló bizottsága folyó évi február hó 26-án az alábbi tiszték igazolása ügyében ülést tart.

Kéri Kálmán vezérkari ezredes, Csukásy S. Lajos alezredes, Hátszegi Ottó vezérkari ezredes, vitéz Vörös Tibor százados, Róder Jenő ny. áll. vezérőrnagy, gróf Klebersberg Ödön őrnagy, dr. vitéz Szamosközi Mihály hadbíró-százados, Szalay Tibor alezredes, Simonffy-Tóth Ernő vezérkari őrnagy, Székely László vezérkari ezredes és Vörös Gyula vezérkari alezredes.

Amennyiben nevezettek olyan magatartásról vagy cselekményről bírnak tudomással, amely a magyar nép érdekeit sértette, vagy sérti, ezt és a vonatkozó bizonyítékaikat, vagy tanúikat velem szóban vagy írásban közölni szíveskedjenek. B. Szabó István államtitkár, az igazoló bizottság elnöke.

A kamara az üzleti áruk felkutatásáért

A debreceni Kereskedelmi és Iparkamara vezetője Harsányi Imr dr. ügyvezető titkár hosszas jelentést tett a nemzeti kormány kereskedelmi miniszterének. A jelentésben vázolja a kamara területén lévő üzleti életet és rámutat arra, hogy a kereskedelem szükségességei között már megindult. A legnagyobb hiba az árhátny, amelyen különféle módokon próbálnak segíteni. Egyrészt az elhagyott üzletek készleteiből kívánják a legális kereskedők igényeit kielégíteni, másrészt tudakozódnak az árak, hogy miképpen és honnan lehetne az importot megkezdeni.

A helyi árukészletek felkutatása folyamatban van. Kardos Zoltán kamarai elnök vezetésével az egyes kereskedőszakmákat felölelő nagyobb bizottságot alakítottak abból a célból, hogy milyen áruk, milyen mennyiségben és honnan szerezhetők be. A bizottság az elmenekült kereskedők üzletében, továbbá a postán és vasuton maradt áruk egy részét felkutatja. Sajnos, olyan közszükségleti cikkeket, mint például a textilárak, alig talál. Eddig mintegy száz üzletben tartározták az árukat, körülbelül 200 ezer pengő értékben. A felleltározott üzletek között vannak olyanok, melyeknek a németek által elhurcolt tulajdonosa időközben hazatért és részére az árukészletet kiadták minden térítés nélkül. A felleltározott készleteket a kereskedelmi miniszter rendelkezése értelmében a nyílt üzlettel bíró kereskedők között kell szétosztani.

Eddig 37 teljesen felleltározott üzlet árujából a városi házipénztárba 78.595 pengő folyt be.

Erdekes, hogy teljesen egészben megmaradtak a festéküzletek raktárai, továbbá jelentős és sörteless állapotban az üveg- és porcellánberendezések áruja. A kamara egyébként kiterjesztette érdeklődését, hogy vannak-e elrejtett árukészletek? Minden alkalommal figyelmezteti a kereskedőket, hogy az áruk rejtőgetése súlyos büntetést von maga után.

SÁRÁNDI HENGERMALOM KFT.

HÁNTOLÓ és DARÁLÓ ÜZEME MEGINDULT. Debrecen, Szabó K. u. 12. (volt Veronay Daráló)

S A J Á T

készítésű mellartók, barisnyatartók, fűzők, stérokök beszerzésük

Szénásy és Daku

Kötszéria fűzőkészítőnél Városháza épület.

Kölnivíz, piperecikket, illóolajat, alkoholt legmagasabb árban veszek

Illatszerc

Háztartási üzlet SAS-UTCA 2.

Ugyanott 2 személy részére bútorozást, szobát, ágyat használata tal. magas ter. a központban keresek

Tökéletes ruhát

készítamegcsukott 10 szabással és munkával

Grünfeld

uriszabóság Kistemplom mellett

ÚJ KÁLYHÁS

Cserépkályha üzletemet megnyitottam. Mindenféle kályhás munkát vállalom. vidékre is. Új kályhák, kandallók raktáron.

Ocsenás József kályhamester.

Debrecen, Ferencz József-út 56.

Tassy Kata nődivat szalon

Felvez SEGÉD és TANULÓ LÁNYOKAT.

Vásárol kifogástalan állapotban lévő varrógépet, varrógépparktrészeket, cernát, gépselymet, angolonalat. Melbázásból veszek Brunsziga számológépet, Memphis, darling, stambul cigarettát és finom cigarettá dohányt.

Konstut-utca 1. szám

Veszek

húst, libát, csirkét, tojást, darát, zöld-ségtételt

Belvárosi étkezde

kitűnő házikoszt

kapható, Piac- és Simonffy-u. sarok.

Férfi, nőiszővetet és belésácut napi áron vesz

Nagy Béla

Piac utca 7.

Elsőrendű nagymunkás

SZABÓSEGÉD és tanuló felvétetik

NAGY BÉLA, Piac u. 7

Fest és tisztít

Palotay Lajosné és fia Ungváry József

helmeifestő, Csapó u. 32.

A Független Kisgazdapárt elégtételt kér a csütörtöki közgyűléssel kapcsolatos sérelmekért

A Független Kisgazda Párt szombat délután taggyűlést tartott, melyen a csütörtöki közgyűlés kapcsán felmerült sérelmeket és a párt további állásfoglalását tárgyalta meg. A taggyűlést Vásáry István, a pénzügyminiszter nyitotta meg, akit mivel Öry István főispán — a tárgyaláson személyes ügyéről lévén szó — nem vállalta az enklét, a párt tagjai kérték fel erre.

Vásáry István pénzügyminiszter ismertette, hogy a törvényhatósági közgyűlés tárgysorozata ki volt tűzve a belügyminiszter leírata a rendőrségi állásokra való jelölés ügyében. A leirat után történt, hogy — koalíciós kormányzás lévén a pártoknak arányosan kell a betöltésre kerülő tisztségeket megosztani — a főispán vezetésével tárgyalásokat folytattak erre nézve. Megállapodás jött létre a Kisgazda Párt és a többi pártok között egy állás, a kapitányság vezetőjének helyettese kivételével. A Kisgazda Párt ragaszkodott hozzá, hogy mivel a kapitányság vezetője a Kommunista Párt tagja, ezt a tisztséget a Kisgazdapárt jelöltjével töltsék be. Végül, miután erre megengedez nem történt a pártok határozata szerint ezt az állást szavazás döntötte volna el a közgyűlésen.

A Kisgazda Párt e megállapodás után kapott egy levelet a tárgyaláson résztvevő két másik párttól, mely a többi állás betöltésére vonatkozó megengedést is hatálytalanítja. A Kisgazda Párt ezzel szemben kifejezésre juttatta, hogy a megállapodást érvényesnek tekinti és a kapitányság vezetője helyettesének állásával kapcsolatban is fenntartja kívánságát. Ha ezt nem akceptálják a jelölési akcióban nem vehet részt. Ha a szóbanforgó pártok kívánják betölteni egyedül a főbb állásokat, viselkedjenek a felelősséget is egyedül.

Igy állt a helyzet, amikor a közgyűlés megkezdődött. Ekkor, fél 11 óra után kézbesítették a főispánnak a belügyminiszter leírata, melyben megváltoztatták a rendőrségi állásokban bizonyos állásokat. Minel a miniszter leírata fél 11 után érkezett, az természetesen ezen a közgyűlésen már nem lehetett.

Az ügy hátteréhez tartozik — folytatta Vásáry István pénzügyminiszter ismertetését —, hogy a többi pártok között már előbb, a közgyűlés megkezdése előtt szétosztották a pártok literáljait jelölő listáit, amely már a változott miniszteri leirat alapján készült.

Itt volt a puccs... A többi párt már február 14-én tudta a belügyminiszter által saját kijelentése szerint csak 15-én aláírt leiratot, annak alapján el is készítette jelölését, míg arról sem a törvényhatóság, sem a Kisgazda Párt nem tudott. A főispán nem tehetett mást, mint hogy az új és későn kézhez kapott leirat folytán az ügyet levegőre napirendre és új közgyűlést tűzött ki leírata alapján. Ebben semmi szabálytalanság nincs. Ellenben szabálytalan volt a belügyminiszter úr rendelkezése, hogy folytassák a közgyűlést. Elnöki jogot nem gyakorolhat. Délután aztán összejöttek, akik összejöttek a belügyminiszter úr szabálytalan rendelkezése alapján. Ott elnökölt választottak, határozatot hoztak s azt ovációval vitték a belügyminiszter elé. Ezt a határozatot a belügyminiszter úr

döntése rendbenlévőnek mondja, mert szerinte a közgyűlés, amikor elnököt tett oda szabályrendelet alkotó joga szerint járt el s így határozatai is szabályosak. A belügyminiszter úr viszont elfelejtette azt, hogy a szabályrendeletet előbb meg kell alkotni, jóvá kell hagyni, kihirdetni s csak azután alkalmazni.

A Kisgazda Párttal szemben tehát elkövetett egy unfair dolog, hogy más pártok már 14-én jelöltek egy miniszteri leirat alapján, amiről a Kisgazda Párt még 15-én sem tudott.

A belügyminiszter úr kijelentette, hogy a kérdés megoldásaként előterjesztést tesz a miniszterelnöknek a főispánnak állásától való felmentése iránt.

Tehát az a helyzet, hogy a főispán szabálytalanságot nem követett el, a Kisgazda Párttal unfair dolog történt, ugyanakkor pedig a belügyminiszter úr szabálytalanul avatkozott be s döntést hozott. Ilyen körülmények között a főispán lenyakazása a Kisgazda Párt arcütése. Ha ez így megy, véleményem szerint, a Kisgazda Párt Debrecenben az ügyek vitelében nem vehet részt.

B. Szabó István honvédelmi államtitkár: A dolog úgy látszik, mintha debreceni ügy volna. Ez azonban nemcsak helyi jelenség. A Kisgazda Párt vezetőit országosan is elválasztják.

A pénzügyminiszter úr javaslata: míg ezek a dolgok nem tisztázódnak, ne vegyünk részt a városi törvényhozásban és a Nemeti Bizottságban sem. Ezt osztom én is. Javasolom, hogy a Kisgazda Párt törvényhatósági bizottsági tagjai jelentkezzenek egyöntetűen a miniszterelnök úrnál s kérjenek elégtételt az Öry főispánt és a Kisgazda Pártot ért sérelmekért.

Vásáry pénzügyminiszter: a belügyminiszter második leírataival kapcsolatban elmondom még, hogy a kapitányság vezetője, annak helyettese és a politikai osztály vezetője, e három főállás közül egyikre sem a Kisgazda Párt jelöltje került. Kérjük, hogy miután a rendőrségi ügyek főleg a kommunista és szociáldemokrata tagok közül szervezték, a főfelügyelői állás a kisgazda párt jelöltjével töltsék be. A belügyminiszter erre egyszerűen törölte a főfelügyelői tisztséget.

Nagy Lajos 100 százalékgig elfogadja az előterjesztést. Mint egy ember állunk a főispán mellett s kérjük deklarációnkat a lapokhoz eljuttatni, hogy láson a kérdésben mindenki tisztán.

Vértessy Lajos, Juhász Géza és mások felszólalása után a taggyűlés egyhangulag elfogadta az indítványt és kimondta, hogy a miniszterelnök-höz fordul panaszával az Öry főispánt és a Kisgazda Pártot ért sérelmek miatt.

H I R E K

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

— Dr Rényi Andor ügyvéd irodáját Miklós-utca 4. szám alatt újból megnyitotta.

— A Debreceni Tisza István Tudomány Egyetem gyermek-klinikáján gyermekgondozónői tanfolyamra 4 középiskolával 18—30 éves korig jelentkezni lehet 8—12 között a klinika vezetésénél. Félévi gyakorlat után további gyakorlat mellett a tanfolyam két éves, államvizsgálattal és oklevéllel. Tanfolyam idején természetbeni ellátás.

DEBRECEN 3. OLDAL 1945. II. 18.

Felhívás a közmunkavállalás befizetésére

A Nemzeti Bizottság február 2-i határozata értelmében február 20-ig teljesítendő befizetésre vonatkozólag a következőket közlöm:

A köz- és magánalkalmazottak, továbbá az üzemi munkások (tehát kereskedelmi alkalmazottak is) havi közhelyi jövedelmük 5%-át fizetik. Tehát a bruttó járandóságból levonandó a betegsegélyező járulék, kereseti adó valamint a nyugdíj- vagy nyugaldíj-járulék, de nem vonható le semmi olyan a munkaadó által levont tétel, amelyért az alkalmazott valamilyen ellenszolgáltatást kap, vagy kapott (például fizetési előleg, devizára, illetményre, vagy szén árának felszámolása stb.).

A háztartásvezető/feleség havi 10 pengő fizetési kötelezettsége csak az olyan felelősekre vonatkozik, akik önálló keresettel nem bírnak. Az önálló keresettel bíró felelősök ugyanazt a várt adó előleg jövedelmével minden befizetés alkalmával büntetőbírói felhívás mellett rövid írásos bejelentésben tartoznak kijelentni, hogy nincs havi 1000 pengő meghaladó jövedelmük. Aki ezt a bejelentést nem teszi meg, 1000 pengő felüli jövedelmének tekintendő, s ezzel szemben a munkaadóval állapítja meg a fizetendő közmunkavállalás összegét.

Azok az új iparújak, akiknek levelet adó kivételük még nem volt, büntetőbírói felhívás mellett kötelesek a rendőrkapitányság munkahelyi osztályán (Kossuth-utca 20. I. em. 47. szoba) 3 napon belül írásban bejelenteni havi jövedelmüket. E bejelentés figyelembevételével a munkahelyi osztály becsülést állapítja meg a fizetendő közmunkavállalás összegét. Ez új megállapításra városi közmunkavállalás fizetésére kötelezettek számára e hó 18-án a fizetési határidő február 20. helyett kivételként február 25.

Minden más fizetésre kötelezettre azonban a fizetési végső határidő február 20.

A háztartási alkalmazottak (szakszemélyenként 30 pengő díjat) s megfizetni munkaadó köteles teljes egészében.

Pótlólag megengedem, hogy február 20-ig eleget tessenek fizetési kötelezettségüknek, akik januáról még hátralékban vannak. Ezek az eredeti rendelkezése szerinti személyenként 30 pengő tartoznak megfizetni. Ez alól a fizetési kötelezettség alól a közmunka-lapokon bejegyzett esetleges felmentés mentesít.

Minden befizetést a városi adóhivatalnál (Batyai-utca 10. sz. szoba) kell közölni. Az üzemi vállalatok hivatali fizetési jegyzéket is kötelesek csatolni. A nyugdíjazás mindig a közmunka-lapokon történik.

Azok a fizetésre kötelezettek, akik február 20-ig fizetési kötelezettségüknek eleget nem tettek, 5 (öt) napig terjedő elzárásra ítéltetvén, 100 pengőig megállapítható pénzbüntetésre részesülnek, a azon felül meg kell fizetniük a be nem fizetett közmunkavállalás összegét is. A hivatalok, üzemek, vállalatok a be nem fizetett közmunkavállalásért a büntetőbírói felelősségen felül egyetemleges anyagi felelősséggel is tartoznak.

Szilágyi rendőrfőkapitány.

G y á s z r o v a t

Néhai Vass István közműves 60. évében elhunyt. — Temetése 10-én, szombaton délután volt a köztemető ravatalozó terméből. Lakás: Bányai-telep.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonoknak és ismerősöknek, akik Czégény Istvánnak temetésén megjelentek, vigasztalásukkal fájdalomukat enyhítették, ravajalára koszorút és csokrot helyeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet. A gyászoló család.

Mindazoknak a rokonoknak, ismerősöknek, az Egyesült Kéregyár tisztviselőinek és munkásainak, a DHV munkásainak és a szakszervezet munkásainak ez úton mondunk köszönetet, akik szeretettel férjem, édesapánkat: Darvas Sándor temetésén megjelentek, ezzel bánjukat enyhítették. A gyászoló család.

— Vagyonmentő Bádógos-u. 1.

Kosztümöt, kabátot, ruhát
izléses kivitelben készíttessen
Mózsik nődivatszalonjában Vár-u. 4.

CSALÁDI ÉRTESÍTŐ

— SZAKÁLL ILONKA és BÉNI JÁNOS e hó 12-én házasságot kötöttek.

— KISS RÓZSIKA és SOÓS JÁNOS Hangya vasosztályvezető jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

Kedden nyitja meg kapuit a debreceni Szabad Egyetem

A Szabad Egyetem előadás-sorozatának keretében a legkövetkező magyar előadók foglalkoznak a négyedszázad történelmével, a magyarországi politikai harcokat Erdel Ferenc belügyminiszter fogja ismertetni. Dr. Molnár Erik népjóléti miniszter „Hamisítások a magyar történeletről” címmel fog előadást tartani; Juhász Géza tankérdőírti főigazgató pedig ismertetni fogja az intelligencia szerepét a demokratikus Magyarországon.

A Szabad Egyetem első előadója Veres Péter lesz. A Szabad Egyetemre szóló látogatási jegyek a Demokratikus Ifjúsági Szövetség helyiségében válthatók.

Nem lesz közgyűlés kétfőn

Magyar Belügyminiszter Ur 5111/1945 Bm elnöki számú leírata folytán értesítem a törvényhatósági tag urakat, hogy az 1945 évi február hó 19. napjának délelőtti 10 órájára kitűzött rendkívüli közgyűlés visszavonatot, ezért azon megjelenni nem kell. Öry István s. k. főispán.

Felhívja a Szellemi Munkások Szakszervezete azon legalább négy középiskolával rendelkező, jóírású fiatalabbkorú férfiakat, hogy az adólapok és tárgyak összeírasi munkáira, városháza I. em. 18. sz. szobájában e hó 19-én reggel 8 órakor jelentkezzenek. Fizetés havi 200 (kétszáz) pengő. Szellemi Munkások Szakszervezete elnöksége.

— A Debreceni Gazdasági Egyesület eddigi és újonnan belépő tagjait felhívjuk, hogy személyi okmányaikkal (gazdálkodási, lakónai igazolvány, bejelentőlap) igen fontos ügyben saját érdekében feltétlenül jelenjenek meg február hó 20-ig a városháza, főemelet 6. sz. alatti szobában működő egyesületi titkárnál. Elnökség.

— Dr. Nyíri László ügyvéd irodáját Werbőczy-u. 12. szám alatt ismét megnyitotta.

— Értesítem a fürdőző közönséget, hogy a fedett fürdő közös használata, valamint a kádifürdő igénybevétele e hó 18, 19, 20 és 21-én reggel 8 óráig 3 óráig a polgári közönség rendelkezésére áll. A thermálfürdő továbbra is a már közötti fürdési rend szerint áll a polgári személyek rendelkezésére és pedig férfiaknak: vasárnap, hétfő, szerda és péntek napokon; nőknek: kedd, csütörtök és szombaton. Polgármester.

— Cementelosztás. A városi műszaki ügyosztály kiutalása alapján a Szakszervezetek Termelő Bizottsága cementet oszt ki az igénylők között. Az igénylők haladéktalanul jelentésként be a városi műszaki ügyosztálynál, melyen mennyiségű cementet óhajtanak igényelni és pontosan jelöljék meg, hogy a cementet mihez kívánják felhasználni. — Kraft Lóránt titkár.

— Az árpádtéri templomot a bombaközta károktól már kijavították. Az eddigi két vasárnapi istentiszteleten kívül ezután minden csütörtökön délután 4 órakor is istentisztelet tartanak.

— Dalmi Mihály kalaposmester 100 pengő adott az Országos Szervezettszövetség debreceni árvaháza céljaira.

— Zilahy Lajos, a világhíró magyar író tegnap reggel Debrecenbe érkezett.

— Felhívás. Felkérem a város lakosságát, hogy — a magyar minisztériumi tisztviselőik részére — berendezett szobák a rendőrkapitányságnál (Kossuth-u. 20. I. em. 47. sz. alatt) felajánlani szíveskedjék. Kövendi sk. rendőrfőkapitány h.

— Hajdúmegyei Beszérő és Értékesítő Szövetkezet címen új szövetkezet van alakulóban. A Szövetkezet foglalkozni kíván fűszer, gyarmat, nyersbőr, rövidárú stb. cikkek beszerzésével és forgalombahozatásával. A szövetkezet tagjainak élelmiszere és egyéb szükségleteit biztosítja. Az üzletreszjegyek ára ötven pengő, egy üzletreszjegy jegyzésével bárki a szövetkezet tagja lehet. Üzletreszjegyek jegyzése d. u. 3—5 óráig dr. Breider ügyvéd irodájában, Arany János-u. 18. szám alatt az udvarban. Üzletreszjegyek jegyzésének záróhatárideje 1945 február 24. Alapítók.

— A ma délelőtti szakszervezeti nagygyűlésen a dalosoktól fél 9-re kérjük megjelenni a dalos helyiségben, Rákóczi-u. 30.

VIGSZINHÁZ MOZGÓ
Jön! Jön!
Hetfőtől
A ZENDAI FOGOLY
világhíró amerikai film
Főszereplők: Ronald Colman és Douglas Fairbanks Jr.
Előadások: d. n. fél 3 és 4 órakor
Pénztárnál 1 órakor

PETHŐ JULIA
hézimunka és gyermekdivat szaküzlete
Széchenyi utca 1

Kölcsönkönyvtár a HANGYA udvarából átmenetileg a HANGYA ÜZLETÉBE
költözött
Piac-utca 40.
Csere 10—3 óráig

Magasrangú oroszliszt
részére keresek minden ár mellett
Adler 2 l. autó motort
volt Kőponti garage, Piac utca 80.
KUK GYÖRGY SOFFÓR

Veszek, eladok
szövetet, vásznat, férfi és női ruhát. Megbízásból a legmagasabb árat fizetek aranyért és érméért.
Piac utca 21. BLUM
Szentina-vászártól mellett

METEOR MOZGÓ
Ma, Debrecenben utoljára!
amerikai kalandorfilm
Aranyhajó
Előadások 11, fél 3 és 4 órakor
Pénztárnál 10 órakor.

CSOKORAI SZINHÁZ
Vasárnap d. u. 4 órai kezdettel
A magyar közönség részére
Az orosz tábori színház nagyszabású hangversenye
Közreműködik a Moszkvai Operaház balettháza
Nézőter sítve!
Jegyrendelés telefon 110

— Kéziratokat a szerkesztőség nem őriz meg és nem ad vissza.

szervező, igazgató
adja és nyoma a
TISZANTÓLI
V. ÉS LAPKAI DÓ RT.
Műszaki vezető:
ZIGETHY KÁROLY

Angora szőrű

Két zsakkal, 37 kg-ot, kártoltat-
elv ttek, Csörsz u. 11/B. számú
lakásomról, nyomra vezető ma-
gas jutalomba részesítem.

Angora szőrű veszek!

KÖSSZÓRÁS: Csömendi út 15. sz.

A DVSC a napokban tartotta tisztújító gyűlését. A debreceni vasutasok sportegyesületének élére kiváló, hozzáfértő, értékes sportemberek kerültek. Az új tisztikar és választmány tagjai a következők: Elnök: Kovács István főintéző, műhelyfőnök. Társelnök: Baranyi Ilkés főintéző. Ügyvezető: Sass Béla kazánkezelő. Alnelnökök: atlétika, torna, kézi és kosárlabda: Csermák István főtiszt; birkózó: Főthi József heggesztő; kerékpár: Juhász András lakatos; labdarúgó: Rédei Béla kompresszorkezelő; ökölvívó: Szabó Gyula tiszt; lövész: Nagy László főművezető; teke: Tasnádi Albert gépalkatós; tenisz: Kocsis Jolán kezelőnő; úszás: v. Trencsényi Zsigmond esztergályos; vívás: Tóth József főpályamester; repülő: Benedikfi Zoltán gépalkatós. Főtitkár: Bartha Gyula betegellenőr. Titkár: ifj. Nagyházi Sándor. Jegyzők: Horai Károly művezetőhelyettes, Tóth Miklós művezetőhelyettes. Pénztárnok: Bódi Jenő autogén heggesztő. — Számvizsgálók: Nagy Imre napidíjas, Szathmári Ferenc gépalkatós, Daróczi István kosárlakatos. Pályaigazgató: Mező Béla művezető. Orvos: Dr. Szathmári Ferenc. Ügyész: Dr. Gyöngyösi Róbert jánados.